

Kulturutskottets betänkande

1978/79:21

med anledning av propositionen 1978/79:100 såvitt gäller anslag till kyrkliga ändamål jämte motioner

1. **Domkapitlen och stiftsnämnderna m. m.: Förvaltningskostnader m. fl. anslag.** Utskottet tillstyrker regeringens i propositionen 1978/79:100 bilaga 18 (kommundepartementet) under punkterna C 1–C 5 (s. 89–97) framlagda förslag och hemställer

1. att riksdagen till *Domkapitlen och stiftsnämnderna m. m.: Förvaltningskostnader* för budgetåret 1979/80 anvisar ett förslagsanslag av 8 540 000 kr.,
2. att riksdagen bemyndigar regeringen att besluta om ändring av kyrkofondens bidrag enligt vad som anförts i propositionen 1978/79:100,
3. att riksdagen medger att ur kyrkofonden fr. o. m. den 1 juli 1979 t. v. får bestridas kostnaderna för ytterligare tre halvtidstjänster för personaladministrativa arbetsuppgifter inom svenska kyrkan,
4. att riksdagen till *Ersättningar till kyrkor m. m.* för budgetåret 1979/80 anvisar ett förslagsanslag av 140 000 kr.,
5. att riksdagen till *Vissa ersättningar till kyrkofonden* för budgetåret 1979/80 anvisar ett anslag av 5 051 000 kr.,
6. att riksdagen till *Kurser för utbildande av kyrkomusiker m. m.* för budgetåret 1979/80 anvisar ett förslagsanslag av 752 000 kr.
7. att riksdagen till *Bidrag till restaurering av äldre domkyrkor* för budgetåret 1979/80 anvisar ett reservationsanslag av 2 100 000 kr.

2. **Motion om bidrag till restaurering av Visby domkyrka.** I motionen 1978/79:899 av Yvonne Hedvall m. fl. (m) yrkas att riksdagen anvisar erforderliga medel för restaurering av Visby domkyrka. Motionärerna uttalar att domkyrkan är i sådant skick att åtgärder snarast måste vidtagas om inte denna historiskt intressanta och konsthistoriskt värdefulla byggnad skall gå förlorad. En restaurering bedöms bli ett svårt och omfattande företag som måste genomföras i etapper. Motionärerna anser att det är en riksangelägenhet att domkyrkan inte förfaller utan bevaras i gott skick och att statsbidrag därför bör utgå till den behövliga restaureringen.

Utskottet har inhämtat att en ansökan om statsbidrag till restaurering av Visby domkyrka givits in till regeringen. Ärendet har remissbehandlats, men regeringen har ännu inte tagit ståndpunkt till frågan, om anslag till

restaureringen skall begäras av riksdagen. I detta läge anser utskottet inte att riksdagen bör fatta beslut om anvisande av medel för ändamålet. Utskottet avstyrker alltså motionen och hemställer

att riksdagen avslår motionen 1978/79:899 om statsbidrag till restaurering av Visby domkyrka.

3. Bidrag till restaurering av Vadstena klosterkyrka m. fl. anslag. Utskottet tillstyrker regeringens under punkterna C 6–C 9 (s. 97–101) framlagda förslag och hemställer

1. att riksdagen till *Bidrag till restaurering av Vadstena klosterkyrka* för budgetåret 1979/80 anvisar ett reservationsanslag av 1 800 000 kr.,
2. att riksdagen till *Bidrag till ekumenisk verksamhet* för budgetåret 1979/80 anvisar ett anslag av 320 000 kr.,
3. att riksdagen till *Bidrag till de svenska utlandsförsamlingarna* för budgetåret 1979/80 anvisar ett anslag av 255 000 kr.,
4. att riksdagen till *Bidrag till reparationsarbeten på de svenska utlandsförsamlingarnas kyrkobyggnader* för budgetåret 1979/80 anvisar ett reservationsanslag av 94 000 kr.

4. Bidrag till trossamfund. Regeringen har under punkten C 10 (s. 102–103) föreslagit riksdagen att till Bidrag till trossamfund för budgetåret 1979/80 anvisa ett reservationsanslag av 28 000 000 kr.

Motionerna

I detta sammanhang behandlar utskottet motionerna

1978/79:1293 av Thorbjörn Fälldin m. fl. (c) vari yrkas att riksdagen till Bidrag till trossamfund för budgetåret 1979/80 anvisar ett reservationsanslag av 29 000 000 kr.,

1978/79:1875 av Kersti Swartz (fp) vari yrkas att riksdagen beslutar att under femtonde huvudtiteln för budgetåret 1979/80 till Bidrag till trossamfund m. m. anvisa ett reservationsanslag av 29 000 000 kr.,

1978/79:1876 av Evert Svensson m. fl. (s) vari yrkas att riksdagen hos regeringen anhåller om en plan till nästa års riksmöte för utvecklingen av statens stöd till trossamfunden innebärande att dessa uppnår jämställdhet i ekonomiskt avseende med svenska kyrkan.

Utskottet

Förslaget i propositionen går ut på en höjning av anslaget med 1 milj. kr. varav 800 000 kr. som en allmän förstärkning. I propositionen erinras om att

överläggningar pågår om visst samarbete mellan Norge och Sverige på det kyrkliga området. Avsikten är att återstoden av den föreslagna anslagshöjningen, 200 000 kr., i avvaktan på resultatet av dessa överläggningar skall hållas reserverad för norska församlingen i Stockholm eller annat ändamål som regeringen bestämmer.

En ytterligare höjning av anslaget med 1 milj. kr. föreslås både i motionen 1978/79:1293 och i motionen 1978/79:1875. Utskottet anser sig emellertid inte böra föreslå riksdagen att höja anslaget mer än regeringen föreslagit. Utskottet avstyrker därför nämnda båda motioner och tillstyrker propositionens förslag till medelsanvisning.

I motionen 1978/79:1876 uttalas att utvecklingen av statsbidragen till trossamfunden varit ryckig. Efter en kraftig ökning under de första åren håller enligt motionärernas uppfattning nu en urholkning av bidragets realvärde på att ske. Motionärerna finner det angeläget med en samlad bedömning av frågan om statens stöd till trossamfunden. Regeringen bör därför utarbeta en plan för den fortsatta uppbyggnaden av detta stöd. Målet bör vara att så snart som möjligt skapa ekonomiskt likvärdiga förhållanden för den verksamhet som de skilda trossamfunden bedriver.

Utskottet vill i detta sammanhang erinra om att frågan om de framtida relationerna mellan staten och svenska kyrkan behandlats av 1979 års kyrkomöte. På förslag av särskilda utskottet i dess betänkande 1979:1 har kyrkomötet avvisat ett av deltagarna i de s. k. stat-kyrka-överläggningarna framlagt förslag i denna fråga. Särskilda utskottet har i nämnda betänkande i fråga om "de övriga kristna trossamfunden" dels med tillfredsställelse konstaterat att staten visar sig beredd att successivt höja statsbidragen, dels förklarat sig finna det angeläget att dessa samfund ges med svenska kyrkan likvärdiga arbetsmöjligheter.

Kulturutskottet delar motionärernas uppfattning om önskvärdheten av en plan för utvecklingen av statens stöd till trossamfunden med sikte på att dessa samfund i ekonomiskt avseende uppnår jämställdhet med svenska kyrkan. Utskottet tillstyrker alltså motionen 1978/79:1876.

Under åberopande av det anförda hemställer utskottet

1. att riksdagen med bifall till propositionen 1978/79:100 samt med avslag på motionerna 1978/79:1293 och 1978/79:1875 till *Bidrag till trossamfund* för budgetåret 1979/80 anvisar ett reservationsanslag av 28 000 000 kr.,
2. att riksdagen bifaller motionen 1978/79:1876.

5. **Bidrag till anskaffande av lokaler för trossamfund.** Utskottet tillstyrker regeringens förslag under punkten C 11 (s. 104–105) och hemställer att riksdagen till *Bidrag till anskaffande av lokaler för trossamfund* för budgetåret 1979/80 anvisar ett reservationsanslag av 10 800 000 kr.

Stockholm den 8 mars 1979

På kulturutskottets vägnar
GEORG ANDERSSON

Närvarande vid ärendets slutbehandling: Georg Andersson (s), Per Olof Sundman (c), Tore Nilsson (m), Ingemar Leander (s), Olle Eriksson (c), Tyra Johansson (s), Karl-Eric Norrby (c), Lars-Ingvar Sörenson (s), Ingrid Diesen (m), Hans Alsén (s), Kerstin Göthberg (c), Catarina Rönnung (s), Gunnar Richardson (fp), Lena Öhrsvik (s) och Arne Remgård (fp).

Reservation

vid **punkten 4** (Bidrag till trossamfund) av Per Olof Sundman (c), Olle Eriksson (c), Karl-Eric Norrby (c) och Kerstin Göthberg (c) som anser att

dels den del av utskottets yttrande som på s. 3 börjar med "En ytterligare" och slutar med "till medelsanvisning" bort ha följande lydelse:

En ytterligare höjning av anslaget med 1 milj. kr. föreslås både i motionen 1978/79:1293 och i motionen 1978/79:1875. Utskottet vill betona vikten av att utvecklingen mot en situation där trossamfund, som får bidrag ur förevarande anslag, kan arbeta på likvärdiga villkor med svenska kyrkan inte får bromsas. En höjning med 1 milj. kr. utöver vad som föreslås i propositionen är väl motiverad, och utskottet tillstyrker därför motionerna 1978/79:1293 och 1978/79:1875.

dels utskottets hemställan under 1 bort ha följande lydelse:

1. att riksdagen med anledning av propositionen 1978/79:100 och med bifall till motionerna 1978/79:1293 och 1978/79:1875 till *Bidrag till trossamfund* för budgetåret 1979/80 anvisar ett reservationsanslag av 29 000 000 kr.,

Särskilt yttrande

vid **punkten 4** (Bidrag till trossamfund) av Tore Nilsson (m) och Ingrid Diesen (m):

Vi har inget att erinra mot att en plan för en förbättring av trossamfundens arbetsvillkor utarbetas. Vi har tidigare aktivt medverkat till den höjning av detta bidrag som har skett under 1970-talet. Framtida höjningar får självfallet bli beroende av samhällsekonomin.

Orden "likvärdiga" i särskilda utskottets betänkande och "jämställdhet" i kulturutskottets betänkande är vaga uttryck som inte närmare definierar hur en jämförelse med svenska kyrkan skall ske. Hänsyn måste tas till medlemstal, rikstäckning och de speciella uppgifter som åligger svenska kyrkan.

